

dam Sándor vezette kormánynak kellett mérlegelnie, tekintve, hogy Huszárt 1920. március 15-én Simonyi-Semadam váltotta fel a miniszterelnöki székben. A legitimistákból (Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja) és szabad választókból (Kisgazda- és Földművespárt) összeállított kormánynak kénytelen-kelletlen bele kellett törődnie a rendkívül szigorú békefeltételekbe. A szerződést június 4-én, a versailles-i Trianon kastélyban írták alá, s ezt a nemzetgyűlés emlékülése 1920. november 13-án ratifikálta; az 1921. évi Törvénytár XXXIII. tc. alatt van bejegyezve.⁶⁰

A győztes hatalmak figyelmen kívül hagyták az önrendelkezés Wilson által szorgalmazott elvét, a történelmi államtestet feldarabolták, s úgy vonták meg a határokat, hogy nem voltak tekintettel sem a demográfiai, sem a topográfiai, sem az gazdasági adottságokra (lásd az 1.2. térképet).

A békeszerződés büntető jellegű szankciói értelmében Magyarország elveszítette történelmi területének kétharmadát, magyar lakosságának egyharmadát, teljes népességének háromötödét. Az 1910. évi népszámlálásra alapozott 1.1. statisztikai táblán mutatjuk be Magyarország tragikus területi és népességi veszteségeit.

Ezeket a veszteségeket csak súlyosbította, hogy az ország elveszítette gazdasági erőforrásainak számottevő részét.⁶¹ A trianoni békeszerződés ezen túlmenően súlyos jótételi kötelezettségeket rótt Magyarországra, előírta, hogy a fegyveres erők létszáma, a tiszteké és a legénységi állományé együttvéve nem haladhatja meg a 35 000 főt, s kizárólag a belső rend fenntartására és a határok megvédésére vehető igénybe.

Magyarország bel- és külpolitikáját a két világháború közé eső időszakban jobbra az az általános óhaj határozta meg, hogy elérjék a trianoni szerződés hatálytalanítását, illetve revízióját. A revízió gondolatával Magyarország népe, a lakosságnak gyakorlatilag minden rétege egyetértett, de a revízió kívánatos vagy gyakorlatilag elérhetőnek minősíthető mértékére nézve voltak eltérések.⁶² Az uralkodó osztályok számára a revízió ügye nemcsak arra szolgált, hogy sakkban tartsa a szociális elégedetlenséget és hogy elterelje a figyelmet a honi igazságtalanságokról, de jó eszköz volt arra is, hogy helyreállíthassák a *status quo antét*, beleértve saját egykori birtokaik visszaszerzését is.

A trianoni egyezmény egyedüli pozitív következménye az volt, hogy Magyarország megszűnt konfliktusoktól szaggatott, soknemzetiségű állam lenni, és etnikailag homogénné vált. A nyelvhasználatot tekintve a nemzeti hovartartozás ismérvének, a trianoni Magyarország lakosságának etnikai összetételét 1910-ben, 1920-ban és 1930-ban az 1.2. táblázat szemlélteti.